

Grondstoffencongres

Privacy in de afvalpraktijk

Monique Hennekens

28 maart 2019

Cameratoezicht op milieustraten

Waar moet je op letten?

- Is er een bordje?
 - Wat staat daarop?
 - Wordt verwezen naar de privacyverklaring over afvalinzameling?
- Worden de beelden bewaard?
 - Hoe lang?
 - Wie heeft toegang?
 - Is deze verwerking opgenomen in het register?
 - Is de beveiliging geregeld?
- Kunnen betrokkenen inzage krijgen?
- Is er een cameraprotocol voor werknemers van de milieustraat?

Wat kun je doen met nulaanbieders?

Afbeelding van [Clker-Free-Vector-Images](#) via [Pixabay](#)

Stappen

- Zijn ledigingsgegevens beschikbaar?
 - Ja:
 - Voor welke doelen zijn die gegevens verzameld?
 - Waar zijn die doelen vastgelegd?
 - Is het aanspreken van nulaanbieders verenigbaar met die doelen?
 - Is het controleren van minicontainers verenigbaar met die doelen?
 - Welke gegevens zijn noodzakelijk?
 - Wat gebeurt met nieuw verzamelde gegevens? Hoe worden die verwerkt?
 - Zijn de inwoners op de hoogte van de doelen en de wijze van verwerking van hun ledigingsgegevens?
 - Is een andere partij betrokken? Afspraken?

Stappen

- Zijn ledigingsgegevens beschikbaar?
 - Nee:
 - Nieuw beleid voorstellen met verwerking ledigingsgegevens (afvalstoffenverordening, afvalplan, ...)
 - Doelen bepalen voor de verwerking van ledigingsgegevens, waaronder het kunnen handhaven van de afvalstoffenverordening (controleren en handhaven scheiden van afval)
 - Doelen vastleggen in het register
 - Bepalen welke gegevens noodzakelijk zijn en op welke wijze deze worden verwerkt
 - Inwoners informeren op eenvoudige en duidelijke manier
 - Rechten inwoners inregelen
 - Andere partij betrokken? Afspraken maken.

Mag je de ledigingsgegevens van mini-containers per adres registreren wanneer geen sprake is Diftar?

Voorschoten gaat door met afvalbak met chip, ondanks zorgen over privacy

Voorschoten gaat door met afvalbak met chip, ondanks zorgen over privacy

Omroep west

Algemeen belang

De gemeente moet volgens de wet kunnen onderbouwen op welke grondslag zij zich baseert. De gemeente zegt zich te baseren op het feit dat de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang, namelijk het beheer van de containers en de gescheiden inzameling van het afval. 'Het gaat hier alleen om beheer, meer niet. We hebben inmiddels een aantal stappen ondernomen. We hebben onder andere bewoners op drie manieren geïnformeerd en daarmee voldoen we aan de voorwaarden,' aldus wethouder Lamers.

Een rondje door het dorp leert dat de mening onder Voorschotenaren verdeeld is. 'Het begint op het randje te komen, dat ze dat soort dingen bij gaan houden,' zegt een bewoner. 'Ik vind het wel een goede zet,' zegt een ander, 'daardoor zijn mensen waarschijnlijk eerder geneigd het afval te scheiden, dus wat mij betreft prima.' Een andere inwoner bekruipt het 'Big Brother' gevoel: 'ze kijken tegenwoordig overal wat je doet.'

'Adresgegevens zijn zeer gevoelige informatie'

De stichting Privacy First maakt zich wel zorgen om de situatie. 'Wij denken dat het niet mag. In Arnhem was eerder al, in andere vorm, afvalregistratie op adresniveau. Toen heeft de Autoriteit Persoonsgegevens gezegd dat het niet mag.'

Het is volgens de stichting maar de vraag hoe veilig die gegevens zijn in handen van de gemeente, want adresgegevens zijn volgens de woordvoerder zeer gevoelige informatie. 'Met deze gegevens heb je het levenspatroon van de hele lokale bevolking in handen,' vertelt een woordvoerder. 'Je kunt zien dat mensen wekenlang hun afval niet weggooien, dan kun je ook zien dat mensen lang niet thuis zijn. Die informatie is zeer gewilde informatie voor criminelen.'

Beveiliging

En de beveiliging van dit soort data is volgens Privacy First vaak niet zo streng. 'We hebben het niet over medische of financiële data, die worden extreem goed beveiligd. Met data over afval en adressen staan mensen er vaak niet bij stil. Je creëert met deze situatie een enorm risico voor criminaliteit.'

In de brief aan de inwoners waarin bekend werd gemaakt dat de afvalbakken ingeruild zouden worden, is niks te vinden over de chip die de afvalbak krijgt. Alleen op de website van de gemeente is dat terug te vinden. Volgens wethouder Lamers moet de gemeente keuzes maken bij de inhoud van brieven aan bewoners: 'je moet ook niet te veel informatie geven. Achteraf kun je zeggen: misschien had dit er wel in gemoeten, maar die chips zijn puur en alleen gericht op het beheer.'

Hoe pak je dit aan?

- Wat wil de gemeente doen met deze gegevens?
- Zijn die doelen vastgelegd? Waar?
- Zijn de ledigingsgegevens noodzakelijk om die doelen te bereiken?
 - Bijvoorbeeld wel voor monitoring en handhaving, maar niet voor route-optimalisatie
- Zijn de inwoners geïnformeerd over de registratie van hun ledigingsgegevens?
- Voldoet de informatie aan de AVG?
- Is een andere partij betrokken? Zijn er afspraken?
- Hoe lang worden de gegevens bewaard?
- Zijn de gegevens beveiligd?
- Kunnen inwoners hun rechten uitoefenen?

Praktijkvraag 4

Stappen

- Wanneer wordt Diftar ingevoerd?
- Staat die datum vast?
- Welke gegevens zijn nodig voor de inrichting?
 - Ledigingsgegevens nodig? Vergelijk eerste besluit Arnhemse zaak (20 april 2017)
- Is de duur van het inrichtingsproces vastgelegd (projectplan)?
- Hoe worden de gegevens voor de inrichting verwerkt? Worden ze gepseudonimiseerd?
- Hoe lang worden die gegevens bewaard?
- Informeer de inwoners van de gegevensverwerking en de huidige (voorbereiding) en toekomstige doelen (diftar) zo duidelijk mogelijk.

Hoe zorg ik ervoor dat mijn afvalapp conform AVG ingericht is?

Hoe pak je dit aan?

- Wat wil de gemeente bereiken met de app?
 - Is een DPIA vereist?
 - Betrek de FG van de gemeente
- Welke gegevens zijn voor de werking/gebruik van de app noodzakelijk?
- Neem privacy mee in het ontwikkelproces: privacy by design
 - Maak afspraken met de appbouwer
- Is toestemming vereist op grond van de Telecommunicatiewet?
 - Locatiegegevens
 - Plaatsen van niet functionele cookies
 - Sturen van pushberichten met commerciële of charitatieve doelen

Hoe pak je dit aan?

- Stel de standaardinstellingen zo privacyvriendelijk mogelijk in: privacy by default
- Wees transparant – informeer kort het belangrijkste en zet een link naar meer informatie
- Zorg voor goede beveiliging (betrek de CISO)
- Neem de verwerking en de bewaartermijn op in het register
- Plan – do – check – act cyclus inbouwen

Contact

Monique Hennekens

024 – 382 83 29

m.hennekens@hekkelman.nl

